

Vervolg van pagina 11

DRAAGVLAK?

In verschillende andere Europese landen werden al regelingen ingevoerd die proportionele of verhoogde boetes naargelang van het inkomen mogelijk maken. Twee systemen worden onderscheiden, enerzijds het zogenaamde dagboetestelsel, en anderzijds een vrijer systeem waarbij de wetgever de rechter verplicht om bij de vaststelling van de geldboete rekening te houden met de financiële situatie van de veroordeelde.

In Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Groot-Brittannië en Denemarken werd er gekozen voor een zogenaamd 'dagboetestelsel', waarbij de boete in twee fasen wordt vastgesteld: in eerste instantie wordt het aantal dagboete-eenheden vastgesteld afhankelijk van de ernst van het misdrijf; vervolgens wordt op grond van de financiële draagkracht van de veroordeelde bepaald met welk bedrag de dagboete-eenheid overeenstemt. De eigenlijke geldboete wordt verkregen door het aantal dagboete-eenheden te vermenigvuldigen met het overeenstemmende bedrag.

Elders (bijvoorbeeld in Noorwegen, IJsland en in een aantal Zuid-Amerikaanse landen) verplicht de wet de magistraten het bedrag van de boete niet alleen te doen afhangen van de ernst van de gepleegde misdrijven, maar ook van de financiële situatie van de veroordeelde en van wat hij verondersteld wordt te kunnen betalen overeenkomstig zijn levensstandaard. In al die landen houden de magistraten die de boetes uitspreken en het bedrag ervan bepalen rekening met de financiële situatie van de overtreder. Al die landen hebben geoordeeld dat een dergelijke evenredigheid noodzakelijk is om te voorkomen dat dat soort boetes geen effect heeft op sommige mensen met een hoog inkomen.

In ons land is het idee ook niet nieuw. De in 1976 opgerichte Commissie voor de herziening van het Strafwetboek (onder de toenmalige minister van Justitie Herman Vanderpoorten en onder voorzitterschap van Jules D'Haenens), en de koninklijke commissaris Robert Legros, die in 1983 aangesteld werd om de bevindingen van die Commissie uit te werken, waren al gewonnen voor de invoering van een regeling waarbij de boeten variëren naar gelang van de financiële draagkracht van de veroordeelde.

Er werden bovendien al verscheidene wetsvoorstellen in die zin ingediend, zoals die van Renaat Landuyt (DOC 49 0541/0012) en van Thierry Giet en Karine Lalieux (DOC 51 1346/001 en DOC 52 0052/001).

Deze wetsvoorstellen zijn echter allemaal vervallen in de Kamer, zodat we ons vragen kunnen stellen bij de politieke haalbaarheid van het wetsvoorstel van 26 januari 2023 dat werd ingediend door Laurence Zanchetta, Jean-Marc Delizée en Chanelle Bonaventure. Is de overname van de teksten uit de vorige wetsvoorstellen meer dan een loutere bezigheidstherapie? Is er nu meer draagvlak om dit idee politiek te verzilveren? De Franstalige liberalen zijn alleszins niet enthousiast en alle Vlaamse regeringspartijen wijzen het voorstel

radicaal af. Zij noemen het een 'afleidingsmanoeuvre' voor de tegenspuiterende houding van de PS in het dossier rond het rijbewijs met punten.

ENKELE BEDENKINGEN

Het huidige systeem van geldboetes houdt geen rekening met de economische draagkracht van de veroordeelde. Dat veroorzaakt een fundamentele ongelijkheid aangezien de geldboetes over het algemeen te licht uitvallen voor de economisch sterken, en te zwaar voor de economisch zwakkeren. Het wetsvoorstel, met een duidelijk socialistisch karakter, focust bijgevolg op de doeltreffendheid en het ontrafend karakter van de geldboete voor een verkeersovertreiding. Het houdt rekening met de financiële draagkracht van de minst bevoorrechte lagen van de bevolking.

Men kan zich echter de vraag stellen of het enkele feit dat de economisch zwakkeren moeite hebben om de boetes te betalen kan verantwoord worden dat de economisch sterken hogere boetes moeten betalen. Socialisten zullen dat uiteraard volmondig beamen, maar niet iedereen deelt die mening. Socialisten zullen opwerpen dat de geldboete moet worden afgestemd op de financiële draagkracht van de veroordeelde, maar anderen zullen eerder geneigd zijn te stellen dat beide overtreders op dezelfde manier moeten worden gestraft en dat het probleem van de ongelijke economische draagkracht door de rechter kan worden ondervangen door de boetes (gedeeltelijk) met uitstel uit te spreken.

Krachtens het huidige artikel 195, tweede lid, *in fine* van het wetboek van strafvordering, kan de rechter bij de veroordeling tot een geldboete bovendien ook rekening houden met de door de beklagde aangevoerde elementen over zijn sociale toestand.

We stellen ons bovendien de vraag of er niet al te gemakkelijk misbruik zal gemaakt worden van het systeem. De mogelijkheid dat de economisch sterken, wanneer ze worden geflitst bij het begaan van een verkeersovertreiding, zouden beweren dat een arme drommel die dag met hun wagen mocht rondrijden, zal mogelijkwijze ook toenemen als de geldboete wordt verhoogd door gebruik te maken van de vermenigvuldigingscoëfficiënt. De arme schooier die in de laagste inkomenscategorie valt zou tot een lagere geldboete worden veroordeeld en zou ter compensatie een som geld ontvangen van de persoon die de verkeersovertreiding de facto beging.

Het VIAS (Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid) is ook niet erg optimistisch over dit voorstel en ziet meer brood in het rijbewijs met punten, dat de verkeersveiligheid veel omvattender aanpakt.

Het wetsvoorstel zal in principe eind februari in de Commissie Mobiliteit van de Kamer van volksvertegenwoordigers worden besproken. Het is koffiedik kijken of dit voorstel levensvatbaar is.

Patrick Herbots en Miet Driessen zijn advocaten.

Parl.St. Kamer, DOC 55 3124/001

Gezinsverantwoordelijkheden: een oeverloos begrip?

De genderwet werd onlangs aangepast. Het begrip gezinsverantwoordelijkheden werd toegevoegd als beschermd criterium. Dat begrip moet de wetgever beter definiëren, betoogt advocaat Ludo Vermeulen.

Ludo Vermeulen

In een rechtstaat zorgt de wetgever ervoor dat zijn wetten voldoende duidelijk zijn. Onze wetgever zondigt veel te dikwijls tegen die regel wat dan leidt tot langdurige onenigheid in de rechtspraak. Denk maar aan een aantal bepalingen van de wet eenheidsstatuut.

In het Staatsblad van 9 januari 2023 verscheen de wet van 15 november 2022 tot wijziging van de genderwet van 10 mei 2007. Met de wetswijzigingen wordt het toepassingsgebied van de genderwet in belangrijke mate uitgebreid wat de beschermde criteria betreft. De draagwijdte van die uitbreiding is niet altijd even duidelijk. Terloops: na kritische opmerkingen daarover van de Raad van State heeft de wetgever toch maar niet gekozen voor het gebruik van de zogezegde inclusieve, niet uit te spreken term 'werkne.em.st.er' die (voor het eerst bij mijn weten) gebruikt werd in het voorontwerp van wet.

De wetswijziging moet zorgen voor een deel van de implementatie in het Belgisch recht van EU-richtlijn 2019/1158. Die richtlijn bepaalt minimumvoorschriften en individuele rechten met betrekking tot vaderschapsverlof, ouderschapsverlof, zorgverlof, arbeidsverzuim wegens overmacht en flexibele werkregelingen voor werknemers met kind(eren) of mantelzorgers en koppelt aan de uitoefening van die rechten een aantal beschermende maatregelen. Voor die ouders en mantelzorgers wil de richtlijn een betere combinatie van werk en gezinsleven mogelijk maken en zo bijdragen tot de verwezenlijking van de EU-doelstellingen inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen wat hun kansen op de arbeidsmarkt en de gelijke behandeling op het werk betreft en inzake de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid in de Unie.

Artikel 11 van de richtlijn verplicht de lidstaten de nodige maatregelen in te voeren zodat werknemers beschermd worden tegen discriminatie of ongunstige behandeling omwille van het aanvragen of opnemen van één van de verlofstelsels of flexibele werkregelingen of omwille van arbeidsverzuim wegens overmacht zoals door deze richtlijn bepaald.

NIEUW EN VAAG

In uitvoering van die richtlijn waren al de wet en het KB van 7 oktober 2022 uitgevaardigd. Zij brengen wijzigingen aan in het ouderschapsverlof en het geboorteverlof, voeren een nieuw zorgverlof in binnen het bestaande kader van het verlof wegens dwingende redenen, voorzien in een nieuw recht om flexibele werk-

regelingen aan te vragen voor zorgdoelinden en versterken de bescherming in het kader van een aantal verloven voor ouders en mantelzorgers (bijvoorbeeld ouderschapsverlof, geboorteverlof en het nieuwe zorgverlof, maar ook adoptieverlof en het (omgezet) moederschapsverlof).

De wet van 15 november 2022 vervangt in de genderwet het oorspronkelijke centrale criterium 'geslacht' door de generieke term 'beschermd criterium'.

Artikel 4 genderwet luidt voortaan: 'Voor de toepassing van deze wet verstaat men onder beschermd criterium: geslacht, zwangerschap, medisch begeleide voortplanting, bevalling, geven van borstvoeding, moederschap, gezinsverantwoordelijkheden, genderidentiteit, genderexpressie, seksekenmerken en geslachtsverandering.' In de overige bepalingen van de genderwet wordt systematisch het woord geslacht vervangen door beschermd criterium. Ik wil het hier enkel hebben over de term 'gezinsverantwoordelijkheden'. Het gaat om een nieuw criterium.

Hoewel het materiële toepassingsgebied van de genderwet veel ruimer is dan enkel de arbeidsbetrekkingen, blijkt duidelijk uit de parlementaire voorbereiding dat het de wetgever in de eerste plaats te doen is om de bescherming van werknemers in het kader van hun arbeidsbetrekking.

De Raad van State was kritisch voor het zeer algemene en vage begrip 'gezinsverantwoordelijkheden' (advies Raad van State, *Parl.St.* Kamer, 55-2813/001, 48-49). Dat is ook logisch in het licht van de vaststelling dat de genderwet opzettelijke rechtstreekse en onrechtstreekse discriminatie op grond van een van de criteria strafbaar stelt. Het materiële legaliteitsbeginsel vereist dat de strafwet moet worden geformuleerd in bewoordingen op grond waarvan eenieder, op het ogenblik waarop hij een gedrag aanneemt, kan uitmaken of dat gedrag al dan niet strafbaar is. Het eist dat de wetgever in voldoende nauwkeurige, duidelijke en rechtszekerheid biedende bewoordingen bepaalt welke feiten strafbaar worden gesteld, zodat, enerzijds, degene die een gedrag aanneemt, vooraf op afdoende wijze kan inschatten wat het strafrechtelijke gevolg van dat gedrag kan zijn en, anderzijds, aan de rechter geen al te grote beoordelingsvrijheid wordt gelaten (zie vaste rechtspraak Grondwettelijk Hof).

De Raad van State wierp op dat in tegenstelling tot andere discriminatiecriteria het begrip gezinsverantwoordelijkheden merkkelijk vager is en volledig nieuw. Een verklarende omschrijving of bepaling in de memorie van toelichting is volgens de Raad dan ook niet toereikend, ge-

Men kan zich de vraag stellen of het enkele feit dat de economisch zwakkeren moeite hebben om de boetes te betalen kan verantwoord worden dat de economisch sterken hogere boetes moeten betalen.

let op het legaliteitsbeginsel. In bewoordingen die niet aan duidelijkheid te wensen overlaten, schrijft de Raad: 'Het is bijgevolg van tweeën een. Indien het de bedoeling is dat het begrip 'gezinsverantwoordelijkheden' samenvalt met het toepassingsgebied van bepaalde verlostelsels die daarmee verband houden, moet dat uitdrukkelijk uit de ontworpen bepaling blijken. Ook moet worden verduidelijkt of enkel het daadwerkelijke gebruik van het verlostelsel wordt beoogd, of dat het volstaat dat de betrokkene daar op basis van de geldende toepassingsvoorwaarden voor in aanmerking komt. Het is in elk geval raadzaam om, met het oog op de rechtszekerheid, te expliciteren welke verlostelsels daar (minstens) onder vallen, of minstens op generieke wijze te verwijzen naar de bestaande verlostelsels, zonder daarbij gewag te maken van specifieke regelgeving.' 'Indien het daarentegen de bedoeling is dat daarnaast ook andere vormen van 'gezinsverantwoordelijkheden' worden beoogd dan enkel de voormelde verlostelsels, moet dat eveneens duidelijker worden omschreven, zowel wat betreft het aspect 'gezin' als het aspect 'verantwoordelijkheden'.' (advies Raad van State, *Parl.St. Kamer, 55-2813/001, 51*)

De wetgever heeft het niet nodig gevonden met deze opmerkingen rekening te houden. Ondanks de opmerkingen van de Raad van State en wat de staatssecretaris daarover ook zei in de Commissie (Verslag Commissie Gezondheid en Gelijke Kansen, *Parl.St. Kamer, 55-2813/002, 17*), is er geen verduidelijking opgenomen in de wet. Erger nog, de memorie van toelichting en de verdere parlementaire voorbereiding hebben de onduidelijkheid nog groter gemaakt.

In een taalkundig merkwaardige zin zegt de memorie van toelichting: 'Het criterium 'gezinsverantwoordelijkheden' is de situatie die zich voordoet wanneer personen verantwoordelijk zijn voor kinderen ten laste of die bij hen gedomicilieerd zijn, of familieleden hebben die enige vorm van sociale, familiale of emotionele bijstand of verzorging nodig hebben.' (MvT, *Parl.St. Kamer 55-2813/001, p. 15*)

Verder luidt het: 'Onder gezinsverantwoordelijkheden wordt (*sic*) bijgevolg niet enkel begrepen de zorgtaken die ouders hebben ten aanzien van kinderen en de verlopen die ouders in kader van deze zorgtaken kunnen opnemen. Daarnaast valt ook iedere vorm van zorg of steun voor familieleden die nood hebben aan sociale, familiale of emotionele bijstand onder gezinsverantwoordelijkheden. Een persoon kan hiertoe een verlof opnemen en moet worden beschermd tegen enige nadelige behandeling omwille van die zorg of steun. Dit omvat, de verlopen en regelingen die onder Belgisch recht bestaan voor respectievelijk de publieke sector, zelfstandigen en werknemers-neemsters uit de private sector waaronder het geboorteverlof, adoptieverlof, ouderschapsverlof, zorgverlof, verlof om dwingende redenen en flexibele werkregelingen. Het doel is alleen die rechten te bestrijken die reeds beschermd zijn en deze die beschermd moeten worden in het licht van de omzetting van de richtlijn 2019/1158/EU.' (eigen cursivering)

Ondanks de hierboven geciteerde zin uit de memorie is het dus blijkbaar toch niet de bedoeling om enkel de rechten te beschermen die al beschermd waren. Het toepassingsgebied is blijkbaar toch niet beperkt tot dat van bepaalde verlostelsels. Integendeel. De hierboven cursief geciteerde zin uit de memorie van toelichting geeft aan dat het (veel) uitgebreider is dan dat. Dat blijkt ook uit de toelichting die de Raad van State kreeg van de gemachtigde van de minister. Die verklaarde onder meer: 'Wat de gezinsverantwoordelijkheden buiten de aanvraag of opname van verlopen betreft, is er evenmin een standaardvereiste van samenwoonst aangezien bijvoorbeeld een ouder bepaalde verantwoordelijkheden kan hebben tegenover een kind, zonder dat deze onder hetzelfde dak wonen of het kind daar gedomicilieerd is (...)' (advies Raad van State, *Parl.St. Kamer, 55-2813/001, 50*).

Die uitleg spoort deels met wat de staatssecretaris verklaarde voor de Commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen: 'Met 'gezinsver-

antwoordelijkheden' wordt verwezen naar de verantwoordelijkheden van personen die verantwoordelijkheden hebben ten aanzien van de kinderen ten laste of van bij hen gedomicilieerde kinderen, dus met inbegrip van het vaderschap, het meemoederschap en de adoptie; of die naasten hebben die nood hebben aan een vorm van sociale, familiale of emotionele bijstand of zorg.'

'Zo bepaalt de wet *bijvoorbeeld* dat iemand verlof kan nemen om een naaste te helpen die nood heeft aan zorg. Die persoon moet beschermd worden tegen elke vorm van ongunstige behandeling door het opnemen van dit specifiek verlof.' (Verslag Commissie Gezondheid en Gelijke Kansen, *Parl.St. Kamer, 55-2813/002, 4* – eigen cursivering)

Verderop verklaart zij: 'Het vraagstuk van de gezinsverantwoordelijkheden omvat uiteraard meer dan het ouderschap; het betreft immers ook alleenstaanden, inzake het zorgverlof bijvoorbeeld. Voorts zijn de samenwoning, bloedverwantschap of verwantschap geen vereisten om van gezinsverantwoordelijkheid te spreken.' (p. 16)

OMSCHRIJVEN OPNEMEN

Met de uitleg van 'de wetgever' in ons achterhoofd rijzen een aantal vragen.

Kan een sollicitant met kinderen van wie de sollicitatie afgewezen wordt omdat de werkgever de voorkeur geeft aan een kandidaat zonder kinderen een indirecte discriminatie op grond van gezinsverantwoordelijkheden opwerpen?

Geniet de werknemer die niet voldoet aan de voorwaarden voor een tijdskrediet en toch een aanvraag doet evenzeer de bescherming? Een werknemer werkt bij een werkgever met minder dan tien werknemers en vraagt verlof aan voor medische bijstand of tijdskrediet met motief 'zorg of bijstand aan een zwaar ziek gezins- of familielid'. Hij kan dat verlof of tijdskrediet niet afdwingen volgens de huidige regels. Kan hij zich bij een weigering door de werkgever beroepen op discriminatie wegens gezinsverantwoordelijkheden?

Zal een werknemer die vroeger naar huis wil omdat zijn of haar dochter door de school vroeger naar huis wordt gestuurd, bijvoorbeeld omwille van een lerarentekort, en stuit op een weigering door de werkgever zich kunnen beroepen op discriminatie?

Het antwoord op al die vragen is volstrekt onduidelijk. En dat is niet alleen problematisch in het licht van het legaliteitsbeginsel. Als gevolg van de wijzigingen in de genderwet kan een direct onderscheid op grond van onder meer gezinsverantwoordelijkheden in tegenstelling tot een direct onderscheid op grond van geslacht, nooit worden gerechtvaardigd (zie artikel 13, juncto 5, 6° genderwet).

De conclusie is dat de genderwet nu een criterium bevat dat de genderwet is. Dat klemmt des te meer omdat die wet opzettelijke discriminatie strafbaar stelt. Is er terloops gezegd een redelijke verantwoording voor het feit dat opzettelijk discrimineren op grond van bijvoorbeeld handicap, seksuele voorkeur of geloof/overtuiging niet strafbaar is en discrimineren op grond van bijvoorbeeld gezinsverantwoordelijkheden wel? Maar misschien moet de nonchalance waarmee de wetgever is omgegaan met de kritiek van de Raad van State ook niet verwonderen. In de Kamercommissie heeft de staatssecretaris die het wetsontwerp indienende ondubbelzinnig gesteld dat de schadevergoeding van de genderwet de morele gevolgen van de discriminatie compenseert (Verslag Commissie Gezondheid en Gelijke Kansen, *Parl.St. Kamer, 55-2813/002, 18*). Zij heeft blijkbaar geen kennis genomen van artikel 23, § 2 van de genderwet. Daarin is bepaald dat de forfaitaire schadevergoeding bij discriminatie in het kader van arbeidsbetrekkingen gelijk aan zes maanden loon de materiële en morele schade dekt. Als de materiële schade hersteld wordt via de nietigheidssanctie is de vergoeding voor de morele schade in de regel 650 euro...

Ludo Vermeulen is advocaat arbeidsrecht.

COLUMN
Rudy Verbeke

Les extrêmes se touchent

Wat zou de politiek zijn zonder juristen-politici? Een bergbeklimmer zonder touw, een schip zonder roer? Kort door de bocht: wie is er technisch beter geschoold om wetten te maken en uit te voeren?

Afgezien van een goede basiskennis is er niets wat juristen verbindt in de politiek. Het is normaal dat je ze in alle segmenten van het politieke spectrum terugvindt. In een democratie tref je de politici waar de kiezers zijn. Ook als die zich verplaatsen in de richting van de extremen, weg van het centrum. Een democratie kan dat verdragen zolang de politici oprechte democraten blijven en er verhindert kan worden dat een klik met antidemocratische bedoelingen 'loss geht'. Laten we het over Horst Mahler hebben.

De nu 87-jarige Horst Mahler was eerst enkele jaren een succesvolle Berlijnse zakenadvocaat. Gaandeweg kwam zijn politieke bewogenheid aan de oppervlakte. Hij bewoog van de sociaaldemocratie naar radicale linkse bewegingen om vervolgens almaar dieper in het rood te gaan. In zijn kabinet maakten procedures over onroerend goed aan de Kurfürstendamm plaats voor politiek gevoelige processen, weliswaar niet alleen als advocaat van linkse militanten.

Toen kwamen Andreas Baader en Gudrun Ensslin in beeld. De charismatische 'stadsguerrillero's' hadden in Frankfurt (na sluitingstijd) twee warenhuizen in brand gestoken en hadden daarmee bij linkse extremisten 'street credibility' verkregen. Voorafgaand aan die 'heldendaad' was Baader een ordinaire nietsnut, een crimineeltje van den Aldi (stelen en omkatten van brommertjes en zo). Hoe vaak zie je dat niet bij terroristen: klein beginnen?

Baader kreeg door het proces status en verwekte met Ensslin (later vervoegd door Ulrike Meinhof) het embryo van de Rote Armee Fraktion (RAF) waar hij het leiderschap van opeiste. Eén van de advocaten van de brandstichters was Horst Mahler. Van raadsman van de prille RAF werd hij een ondernemend lid van de criminele organisatie die voor het zogenaamde goede doel moordde en brandde. Hij werd daarvoor tot een lange gevangenisstraf veroordeeld. Terwijl hij die uitzat veranderde hij langzaam van gedacht.

Toen ondernam de RAF de ontvoering van een vooraanstaande CDU-politicus voor wiens bedreigde leven de vrijgeleide van gevangenen 'strijders' werd geëist. De overheid gaf toe. Ook Horst Mahler kwam in aanmerking om in Jemen de afgedwongen vrijheid terug te vinden maar hij weigerde de gevangenis te verlaten. Er vormde zich een definitieve kloof tussen Mahler en de Rote Armee Fraktion. Dat werkte in zijn voordeel. In 1980 bekwam hij een vervroegde vrijlating. Zijn toenmalige advocaat was Gehrard Schröder (later bondskanselier en nu opnieuw in het nieuws via Gazprom) die ook bewerkstelligde dat hij zich in 1987 opnieuw kon inschrijven aan de balie. Meester Horst Mahler stond weer aan de goede zijde van de talies.

Ook als je radicalisme onbeschrijfelijk veel leed veroorzaakte, kan het gebeuren dat je oprecht tot inkeer komt. Dat is goed nieuws, maar bij Horst Mahler sloeg de slinger door in de andere richting. Hij had een ander extreem licht gezien. Deze keer als vurig verdediger van een extreem-rechts, nationalistisch en antisemitisch gedachtegoed. Als militan neonazi trachtte hij nu de wereld ervan te overtuigen dat de holocaust niet zo erg was als 'de Joodse lobby' het voorstelt. Les extrêmes se touchent. Het leverde hem dertien jaar gevangenis op wegens holocaustontkenning en 'volksverhetzung' (haatspeech en opruiing tegen een bepaalde bevolkingsgroep). Op 27 oktober 2020 kwam hij vrij.

Hoe is het mogelijk dat iemand tijdens de duur van een mensenleven beide ultra-extreme polen aandoeft en zonder zich te storen aan wetten en praktische bezwaren telkens de wereld wil overtuigen van de enige waarheid? Dr. Phil. Michael Fischer bestudeerde het in zijn doctoraatsthesis die je op het internet kunt nalezen onder de titel: 'Horst Mahler, Biographische Studie über Antisemitismus, Antiamerikanismus und Versuche deutscher Schuldabwehr'. Het is een diepgravend onderzoek naar het mycelium dat de extreme uitwassen verbindt.

Gerard Walschap zou de uitzonderlijke wendingen in het leven van Horst Mahler met minder woorden benaderd hebben: 'een mens, ge kunt daar niet aan uit'.

Rudy Verbeke is oud-vrederechter.